

Sprawozdanie z organizacji klasowych wycieczek szkolnych

Wycieczki klasowe jest to jedna z najbardziej lubianych przez dzieci form uczestnictwa w życiu szkolnym. Jako forma pracy dydaktyczno-wychowawczej jest bardzo ważnym elementem w całokształcie pracy szkoły. Szczególna jej rola uwydatnia się już w pierwszych latach nauki. W nauczaniu zintegrowanym konieczność organizowania częstych lekcji w terenie jest większa, niż w klasach starszych, dzieci mają mniej wyobraźni i doświadczeń, mniej przeżyć i samo „słowo” nie zawsze prowadzi do należytego poznania.

Uczniowie klas I –III znajdują się w okresie rozwojowym, kiedy to otoczenie pochłania najsilniej ich uwagę i gdy są oni najbardziej skłonni do poznania środowiska drogą bezpośredniej obserwacji.

Podczas wycieczek szkolnych dzieci zdobywają wiedzę bardziej efektywnie niż podczas zajęć szkolnych. Ich dodatkową wartością jest nie pozostawanie w obszarze jednej z nauk lecz międzyprzedmiotowość tak bardzo promowana obecnie. To właśnie taki typ wiedzy będzie potrzebny dzieciom podczas sprawdzianu po szkole podstawowej. Bardzo ważna jest również rekreacja, zawsze przecież można zorganizować kilka gier i zabaw na świeżym powietrzu jako przerywnik w zwiedzaniu.

Wycieczka klasowa to nieocenione źródło wiedzy o naszym regionie, naszym kraju, jego tradycji, historii, zabytkach i przyrodzie. To także ogromne źródło wiedzy o naszych wychowankach. Daje nam możliwość lepszego ich poznania, odkrycia ich talentów czy zdolności, które nie ujawniły się w szkole, nawiązania z nimi bliższego kontaktu oraz zaobserwowania wzajemnych stosunków między dziećmi.

W nauczaniu zintegrowanym bardzo często organizuje się **lekcje w terenie**, które służą zaznajamianiu dzieci z konkretnymi zagadnieniami dotyczącymi ochrony przyrody, przykładami negatywnego wpływu gospodarczej działalności człowieka na przyrodę i możliwościami ograniczenia ujemnych jej skutków oraz palącymi problemami ochrony środowiska. Są źródłem wiedzy o naukowych podstawach racjonalnej eksploatacji przez człowieka zasobów przyrody.

W ciągu roku szkolnego organizuję wiele krótkich wycieczek przyrodniczych po najbliższej okolicy:

- do lasu,
- na pobliski łąki i pola,
- na ogródki i działki warzywne,
- do sadu.
- nad rzekę.

Oprócz lekcji w terenie najczęściej w nauczaniu zintegrowanym organizują następujące formy wycieczek jedno- lub –kilkudniowych:

- **kulturalno – oświatowe (wyjazdy do kin, teatrów, itp.),**
- **turystyczno – krajoznawcze (wyjazdy w celu poznania innych regionów kraju, tradycji, historii, zabytków),**
- **rekreacyjno – sportowe (biwaki, zloty, obozy),**
- **szkoleniowo –wypoczynkowe (wyjazdy na tzw. „zielone szkoły”).**

Cele i wartości wycieczek szkolnych w nauczaniu zintegrowanym

Organizowanie różnego typu wycieczek szkolnych ma wielorakie cele. Są nimi:

- Wzajemne poznawanie i integracja zespołu klasowego (relacje zwrotne: „uczeń – uczeń”, „uczeń – wychowawca”).
- Rozpoznawanie potrzeb, zainteresowań i możliwości uczniów.
- Poznawanie regionu i kraju, jego środowiska przyrodniczego, historii i kultury, tradycji i obyczajów oraz zabytków.
- Uwrażliwienie dzieci na piękno przyrody i jej walory naturalno – zdrowotne oraz na umiejętne korzystanie z jej zasobów.
- Uświadomienie konieczności i upowszechnianie zasad ochrony środowiska naturalnego oraz zachowania na terenie parków narodowych, rezerwatów, lasów, akwenów wodnych, stref ciszy.
- Poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.
- Wspomaganie rodziny w procesie wychowawczym poprzez kształtowanie cech osobowości, postaw i zachowań powszechnie wskazanych i akceptowanych.
- Upowszechnianie form aktywnego wypoczynku i podnoszenie kondycji zdrowotnej oraz sprawności fizycznej, w tym także:
 - wykazywanie przewagi odpoczynku czynnego nad biernym,
 - podkreślenie zależności między dobrym, prawidłowo zorganizowanym wypoczynkiem a zdrowiem psychicznym i fizycznym, wg. powiedzenia „w zdrowym ciele – zdrowy duch”,
 - pobudzanie wśród uczniów podejmowania własnych aktywnych form relaksu i wypoczynku w postaci samodzielnego planowania i realizacji wycieczek.
- Poznawanie zasad odpowiedniego i bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach (środki komunikacji publicznej, miejsca zakwaterowania, obiekty muzealne i sakralne, obiekty przyrodniczo – krajobrazowe).

Wykaz dłuższych wycieczek szkolnych w latach 2001/2004

Rok szkolny 2001/2002 – klasa III

- 1. Wycieczka do Zielonej Góry – Zwiedzanie Muzeum Ziemi Lubuskiej. Zabawy ruchowe w Sali Zabaw „Arek”.**

Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze

2. Wycieczka na dworzec kolejowy – Poznanie środków transportu kolejowego. Transport towarowy – poznanie rodzajów wagonów. Rodzaje pociągów pasażerskich. Zapoznanie się z regulaminem dotyczącym zachowania się w pociągu. Praca kolejarza.
- 3. Biwak trzydniowy w Łagowie. Zwiedzanie Pojezierza Łagowskiego oraz zamku Joannitów. Wypoczynek nad jeziorem Trześniowskim i Łagowskim.**

Pieczenie kiełbasek przy wieczornym ognisku

Rok szkolny 2002/2003 – klasa I

1. Obserwacja ruchu ulicznego w pobliżu szkoły. Praktyczne stosowanie 5 zasad przechodzenia przez jezdnię. Zapoznanie z rodzajami znaków drogowych i sygnałów świetlnych, jakie mogą spotkać na drodze.
2. **Wycieczka do Gorzowa Wielkopolskiego do Teatru im. Juliusza Osterwy na przedstawienie pt. „Trzymaj się Pietrek”.**

Uczniowie klasy I w teatrze w Gorzowie Wielkopolskim

3. Wycieczka do pobliskiej przychodni zdrowia w celu poznania pomieszczeń, sprzętu, pracy ludzi tam zatrudnionych. Wysłuchanie

pogadanki na temat zawartości apteczki i sposobów udzielania pierwszej pomocy.

4. Wycieczka do miejscowej straży pożarnej. Jak zachować się w przypadku zagrożenia? Przyczyny powstawania pożarów. Sprzęt używany do gaszenia pożarów. Praca strażaka.

Rok szkolny 2003/2004 – klasa II

1. Wycieczka na skrzyżowanie ulic. Poznajemy znaki drogowe. Prawidłowo przechodzimy przez jezdnię. Podział znaków drogowych na: ostrzegawcze, zakazy, nakazu i informacyjne. Ćwiczenia w prawidłowym przechodzeniu przez jezdnię.
2. Wycieczka na pocztę. Obserwowanie pomieszczeń, urządzeń oraz pracy ludzi w urzędzie pocztowym. Ustalenie usług jakie świadczy poczta. Praca ludzi w urzędzie pocztowym. Ustalenie kolejnych etapów drogi listu od nadawcy do adresata. Poznanie pracy listonosza.
3. **Wycieczka do Gorzowa Wielkopolskiego do Teatru im. Juliusza Osterwy na przedstawienie pt. „Malutka czarownica”.**
4. **Wycieczka trzydniowa do Karpacza i okolic. Program wycieczki obejmował: Zwiedzanie Karkonoskiego Parku Narodowego oraz Muzeum Ziemi, Muzeum Zabawek; Kościół Wang; Wodospad Szklarki; Wodospad Kamięńczyka oraz pieszą wędrówkę w góry do schroniska „Nad Łomniczką”.**

Uczniowie klasy II w Karkonoskim Parku Narodowym

Muzeum Ziemi w Szklarskiej Porębie

Uwagi:

Za realizację wycieczek szkolnych odpowiedzialny jest przede wszystkim wychowawca. Aby wycieczka była udana musi być starannie przygotowana. Wybierając miejsce, do którego chcemy się udać powinniśmy wziąć pod uwagę zainteresowania uczniów oraz treści programowe zawarte w Podstawie programowej MENIS, z którymi powinniśmy powiązać program wycieczki. Sam wyjazd, zwiedzanie muzeów, oglądanie krajobrazu czy obcowanie z przyrodą jest częścią najprzyjemniejszą, ale nie może zabraknąć podsumowania, omówienia i dodatkowych zajęć prowadzonych na bazie zdobytych przez dzieci doświadczeń i wiadomości.

Podsumowaniem na przykład ostatniej wycieczki do Karpacza w maju 2004 roku był konkurs o Karkonoskim Parku Narodowym, sprawdzający wiedzę i umiejętności ucznia zdobyte podczas wycieczki. Dzieci wykazały się wysokim stopniem przyswajalności wiedzy oraz umiejętnością wnikliwej obserwacji, co jest dowodem na to, że na wycieczce uczeń styka się z konkretną rzeczywistością i jego uczenie oparte jest na bezpośrednim doświadczeniu.

Opracowanie:

mgr Teresa Lewandowska
nauczycielka kształcenia zintegrowanego
i historii w Szkole Podstawowej nr 1
w Rzepinie ul Wojska Polskiego 28

Adres korespondencyjny:
Teresa Lewandowska
ul. B. Chrobrego 29 c/ 5
69-110 Rzepin
tel. 0502283909
atlewandowsky@xl.wp.pl